

2024-11-22

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2024-01145

Policy om AI-användning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

1. Kommunstyrelsen antar policy om AI-användning i enlighet med bilaga 1 och digitaliseringsenhetens tjänsteskrivelse daterad den 22 november 2024.
2. Policyn träder i kraft den 1 februari 2025.

Sammanfattning av ärendet

I syfte att tydliggöra kommunens gemensamma förhållningssätt och grundläggande principer för AI-användning har en ny kommunövergripande policy tagits fram inom området. Policyn, som föreslås träda i kraft den 1 februari 2025, är generell och övergripande och innehåller i huvudsak en koppling till kommunens styrmodell, en beskrivning av en föreslagen politisk riktning för kommunens AI-användning, vägledande principer samt ett antal utgångspunkter för användning av AI inom kommunens verksamheter. Med avstamp i policyn kan ytterligare handfasta styrdokument tas fram i syfte att ge bästa förutsättningar för att möjliggöra AI-användning för kommunens verksamheter.

Ärendet

Bakgrund

Sedan ett par år tillbaka kan det konstateras att teknikutvecklingen inom området Artificiell Intelligens (AI) har exploderat. Trenderna bakom är att algoritmerna dels har blivit så bra att de överträffar den mänskliga prestandan och våra förväntningar men också att processorkraften som krävs för att kunna processa algoritmerna nu finns tillgänglig på ett sätt som möjliggör tillämpningar i vardagliga processer och funktioner. Nacka kommun ser å ena sidan positivt på de effekter som tillämpning av AI kan medföra, för till exempel förbättrade leveranser, men har å andra sidan att förhålla sig till ny och oprövad lagstiftning¹, rädslor för det som är nytt och mot viljan att slänga sig ut i det utforskade. Kommunen ska ta sig an utmaningen på ett ansvarsfullt sätt och

¹ Den 1 augusti 2024 trädde förordning (EU) 2024/1689 om harmoniserade regler för artificiell intelligens (AI-förordningen) i kraft. Förordningen fastställer bland annat regler för AI-användning i EU. Utöver AI-förordningen behöver kommunen vid användning av AI (som vid annan verksamhetsutveckling) fortsatt ta hänsyn till nationell lagstiftning som reglerar kommunens verksamhet såsom en bibehållen och god offentlighetsstruktur, service, ärendehandläggning, diskriminering, hantering av personuppgifter, informationssäkerhet m.m.

behöver därför arbeta brett med alla dimensioner, det vill säga att på ett riskavvägt sätt hantera regelefterlevnad, bygga upp kunskap och mognad hos medarbetare och Nackabor samt medvetandegöra risker med AI-tillämpningar i kommunens verksamheter. Avsikten med en AI-policy är att stimulera till utforskandet och tillämpning av potentialen med AI på ett nyfiket men ansvarsfullt sätt och därmed minska riskerna genom att arbeta riskavvägt i kommunens redan väl etablerade digitaliseringsprocess.

Ett nytt styrdokument inom området

Syftet med policyn är att tydliggöra kommunens gemensamma förhållningssätt och grundläggande principer för användning av AI. Avsikten med policyn är därmed att ge kommunens medarbetare och förtroendevalda goda förutsättningar att arbeta med AI på rätt sätt. Policyn kompletterar kommunens digitaliseringsstrategi, informationssäkerhetsstrategi och därtill tillhörande styrdokument och ställningstaganden² inom området.

Innehållet i den föreslagna policyn

Policyn, som föreslås träda i kraft den 1 februari 2025, samlar kommunens (inklusive de kommunala bolagens) gemensamma förhållningssätt och grundläggande principer för AI-användning. Policydokumentet anger ramarna inom området. Samtliga tillkommande styrdokument och/eller vägledningar inom området ska ta sin utgångspunkt i den föreslagna policyn.

Utöver ett inledande avsnitt om policyns koppling till kommunens styrmodell och hur styrmodellen därigenom praktiskt förverkligas i styrdokumentet, innehåller policyn en beskrivning av en föreslagen politisk riktning för kommunens AI-användning.

Utgångspunkten är en vilja av att ligga i framkant, att våga utmana och att vara öppen för den potential som AI medför under förutsättning att hanteringen sker inom ramen för gällande regelverk, systematiskt, riskavvägt och i övrigt med beaktande av nödvändiga skyddsåtgärder. Därutöver innehåller policyn ett antal vägledande principer, däribland likabehandling och rättssäkerhet, som ska vara vägledande vid användningen.

Policyn redogör även för ett antal utgångspunkter som ska gälla, både generellt (medarbetarens ansvar för sin användning) men även specifikt vid anpassade/upphandlade AI-tjänster³ respektive allmänt tillgängliga AI-tjänster⁴ (förutsättningar för dessa tjänster och vad utgångspunkten är för att få föra in uppgifter i

² Jfr t.ex. kommunstyrelsens ställningstagande den 13 juni 2022 (§ 209) om användning av molntjänster från leverantörer hemmahörande i tredjeland.

³ AI som är anskaffad, skapad eller införd specifikt för kommunens behov och i enlighet med kommunens krav.

⁴ AI-tjänster som är tillgängliga för vem som helst att använda, t.ex. via en websida eller applikation och som därmed inte är anskaffade, skapade eller införda specifikt för kommunens behov.

respektive tjänst). Slutligen anges i policyn under vilka förutsättningar kommunen ställer sig positiv till användning av kommunens information för utveckling av AI-tjänster.

Fortsatt arbete

I samband med att policyn föreslås antas kommer tillämpningsanvisningar i form av ett ”Så här gör vi i Nacka” styrdokument för användning av nya AI-tjänster att tas fram tillsammans med en ny utvärderingsmodell för godkännande av nya AI-tillämpningar inom ramen för digitaliseringsprocessen. Dessa styrdokument och modeller tillsammans med den redan etablerade digitaliseringsstrategin och informationssäkerhetsstrategin syftar till att på bästa sätt möjliggöra AI-användning inom kommunens verksamheter.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut bedöms inte innebära några direkta ekonomiska konsekvenser för kommunen. Det är dock av stor vikt att kommunens skattemedel används på ett väl avvägt och effektivt sätt och med ett ständigt fokus på nyttan för Nackaborna. Genom den föreslagna policyn lyfts detta fokus ytterligare och såväl medarbetare som förtroendevalda ges ramar för hur kommunen ska hantera AI på rätt sätt.

Konsekvenser för barn

Ett policydokument inom området bidrar till en rättssäker hantering av AI-användning som bland annat kan röra barn och unga.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 22 november 2024

Bilaga 1 Policy om AI-användning

Henrik Palmblad-Wennergren
Digitaliseringsdirektör
Stadsledningskontoret

Marie Rotkirch
Digitaliseringsstrateg
Digitaliseringsenheten